

Dijital Medyada Suçun Romantize Edilmesi: Bir Derleme Çalışması

Romanticizing Crime in Digital Media: A Review Study

Hafsa Sultan Yılmaz*

Öz: Suç, yalnızca hukuki bir ihlal değil; bireylerin merak, duygulanım ve kimlik geliştirme süreçleriyle ilişkilenen karmaşık bir psikolojik olgudur. Özellikle dijital medya platformlarının yaygınlaşması, gerçek suç anlatılarının görünürlüğünü artırarak suçun gündelik yaşamda normalleşmesine ve bazı suçluların çekici ya da anlaşılması gereken figürler olarak sunulmasına zemin hazırlamaktadır. Psikolojik açıdan suç ilgisi, ölüm, tehlike ve yasak olana yönelik insani merakla ilişkilendirilmekte; bireyler suç figürleri aracılığıyla yoğun duygularını düzenleyebilmekte ve anlamlandırma süreçlerini sürdürmektedir. Psikodinamik açıdan ise suç romantizasyonu, özellikle saldırganla özdeşim gibi savunma mekanizmalarının izlerini taşıyabilmekte ve bireyin travmatik yaşantılarıyla bağlantılı olabilmektedir. Bu çalışma, suç romantizasyonu olgusunu medya temsilleri, psikolojik süreçler ve psikodinamik süreçler olmak üzere üç temel boyut üzerinden açıklamayı amaçlamaktadır. Bu amaçla nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde derleme (narrative review) türünde bir literatür taraması yapılmıştır. Çalışma bulguları, suç romantizasyonunun bireysel ve toplumsal düzeyde ele alınması gereken çok boyutlu bir psikososyal olgu olduğunu vurgulamaktadır. Gelecek araştırmalarda suç ilgisinin travma öyküsü, bağlanma biçimleri ve duygusal düzenleme stratejileriyle ilişkili olarak ampirik biçimde incelenmesinin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Suç, romantizasyon, medya.

Abstract: Crime is not merely a legal violation; it is a complex psychological phenomenon linked to individuals' curiosity, affect, and identity development processes. The proliferation of digital media platforms, in particular, has increased the visibility of true crime narratives, paving the way for the normalization of crime in everyday life and the presentation of some criminals as alluring or understandable figures. Psychologically, interest in crime is associated with a human curiosity about death, danger, and the forbidden; individuals can regulate their intense emotions and maintain their meaning-making processes through the lens of criminal figures. Psychodynamically, crime romanticization can bear traces of defense mechanisms, particularly identification with the aggressor, and can be linked to an individual's traumatic experiences. This study aims to explain the phenomenon of crime romanticization through three fundamental dimensions: media representations, psychological processes, and psychodynamic processes. To this end, a narrative review of the literature was conducted within the framework of a qualitative research approach. The study findings emphasize that crime romanticization is a multidimensional psychosocial phenomenon that should be addressed at both the individual and societal levels. It was concluded that it is important to empirically examine interest in crime in relation to trauma history, attachment styles, and emotional regulation strategies in future research.

Keywords: Crime, romanticization, media.

* İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Lisans Mezunu, hafsayilmazz@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5217-9685

Yılmaz, H. S. (2026). Dijital Medyada Suçun Romantize Edilmesi: Bir Derleme Çalışması. *İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 89-98.

Geliş Tarihi - Received: 11/12/2025, Kabul Tarihi - Accepted: 22/01/2026, Yayımlanma Tarihi - Published: 31/01/2026

1. Giriş

“Suç” kavramına ilişkin literatürde pek çok farklı tanım bulunmaktadır (Burkay, 2008). Psikoloji literatüründe ise suç, bireyin psikolojik uyum süreçlerinde yaşadığı bozulmaların yol açtığı normal dışı bir davranış olarak ele alınmaktadır (Siegel ve Senna, 1981). Bu bağlamda suç, çok boyutlu ve karmaşık yapıya sahip bir olgu olarak değerlendirilmektedir.

İnsanların birlikte yaşamaya başlamasıyla birlikte kurallar, yasaklar ve bu yasakları çiğneme davranışları da doğmuştur. Bu nedenledir ki suç, insanlık tarihi kadar eski bir toplumsal fenomendir. Suçun tarihsel sürekliliği ve kültürel görünürlüğü, bireylerin suç olgusuna yönelik merakının da temellerini oluşturmaktadır. İnsanların suça ilgi duymasının tek bir nedeni yoktur; bu ilgi psikolojik, duygusal ve sosyal süreçlerin birleşimiyle ortaya çıkmaktadır. Suça duyulan ilgi ve merak, kültürel temsiller ve toplumsal algı bakımından kriminolojinin, kişisel merak, korku işleme ve travma bağlamıyla ise adli psikolojinin inceleme alanına girmektedir.

“Suç ilgisi” bireylerin suç olgusuna, suçlulara, suçun işleniş biçimlerine ve suçun ardındaki psikolojik, toplumsal ve kültürel nedenlere yönelik merak ve dikkat yönelimini ifade eder. Batı dünyasının gerçek suç olgusuna olan ilgisi uzun bir geçmişe sahiptir; İngilizce kaynaklarda gerçek suç metinleri 1550’lere kadar uzanmaktadır (Burger, 2016). Ancak bu ilgi, tarihsel süreç içerisinde yalnızca devam etmekle kalmamış, farklı dönemlerin iletişim araçları ve toplumsal koşullarıyla birlikte yeniden şekillenmiş ve görünürlük kazanmıştır. 21. yüzyılda dijital medya araçlarının yaygınlaşması, gerçek suç anlatılarının farklı platformlarda dolaşıma girmesini önemli ölçüde artırmıştır (Johnson, 2020). Bu gelişme, söz konusu anlatıların çeşitli sunum biçimlerini dönüştürmüş ve toplumsal ilgiye belirgin bir yükselişe yol açmıştır.

Gerçek suç olgusuna yönelik bireysel ilgi, literatürde sınırlı sayıda ampirik incelemeye konu olmuştur. Bununla birlikte, şiddet içeren gerçek suç anlatıları, bireyler tarafından aynı derecede ilgi görmemektedir; farklı anlatılar farklı düzeylerde ilgi ve merak uyandırmaktadır. Deneyisel araştırmalar yetersiz olsa da filmler, belgeseller, kitaplar, televizyon programları ve podcast’ler genellikle seri katillere odaklı görülmektedir. Bu veriler, bireylerin seri katillerle ilgili anlatılara yüksek düzeyde ilgi gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Dijital medyada suçun romantize edilmesine yönelik çalışmalar, bu olgunun yalnızca teknolojik bir dönüşümün ürünü olmadığını; kültürel normlarla iç içe geçen, çok katmanlı ve her toplumda farklı anlamlar ve motivasyonlarla karşılık bulan bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır.

Bireylerin suça ilgi duymasının nedenleri, büyük olasılıkla çok sayıda karmaşık psikolojik faktörün etkileşimiyle şekillenmektedir. Bu nedenle, bireylerin suça yönelik ilgisini anlamlandırmak için bu olguyu birkaç temel boyut üzerinden ele almak yararlı olacaktır. Bu ilginin altında yatan etmenleri daha anlaşılır kılmak adına, konuyu üç temel boyutta incelemek mümkündür: (1) medya temsilleri, (2) psikolojik süreçler, (3) psikodinamik süreçler (bireysel psikolojik süreçler).

Medya temsilleri, gerçek suç içeriklerinin genel medyada görünürlüğüne ve kolayca erişilebilirliğine odaklanmaktadır. Psikolojik süreç açıklamaları, insanın ölüme karşı içgüdüsel hayranlığı ve bununla ilişkili olarak güçlü saldırganlara duyulan ilgi gibi daha geniş konuları ele almaktadır. Psikodinamik süreç açıklamaları ise psikolojik bakış açısını genişleterek, bireyin iç işleyişine atıfta bulunmaktadır. Olumsuz duyguları yansıtmaya ve gerçek suçu, kişinin mağdur olma korkusunu ve gerçek saldırganlık deneyimlerini işlemek için kullanma gibi duygusal düzenleme ve travmayla ilişkili savunma mekanizmalarına odaklanmaktadır (Johnson, 2020). Bu çalışmada suç romantizasyonu üç temel boyut üzerinden incelenecektir: Medya temsilleri, psikolojik süreçler ve psikodinamik süreçler.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, suç romantizasyonu olgusunu çok boyutlu bir bakış açısıyla ele alarak bireyin gerçek suç anlatılarına yönelik ilgisini anlamlandırmaktır. Özellikle medya temsilleri, psikolojik süreçler ve psikodinamik süreçler olmak üzere üç temel boyut üzerinden gerçekleştirilecek inceleme, suçun toplumsal ve bireysel algılanış biçimlerini açıklamaya katkı sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca çalışma, suç romantizasyonunun bireysel psikolojik süreçlerle nasıl etkileşime girdiğini ortaya koyarak, gelecekteki araştırmalar ve uygulamalı müdahaleler için bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır.

1.2. Çalışmanın Önemi

Bu çalışma, suç romantizasyonunun bireylerin psikolojik süreçleri ve toplumsal algılar üzerindeki etkilerini anlamaya olanak tanımasından dolayı önem arz etmektedir. Suç içeriklerinin medya aracılığıyla yaygınlaşması, bireylerin ilgisini artırmakla kalmayıp toplumsal normlar, güvenlik algısı ve travma işleme süreçleri üzerinde de çeşitli etkiler yaratmaktadır. Bireylerin bu içeriklere gösterdiği ilgiyi açıklamak, psikolojik ve psikodinamik süreçlerle ilişkilendirerek değerlendirmek hem suç psikolojisi literatürüne hem de medya ve toplumsal algı araştırmalarına bilgiler sunacaktır.

Bir insanın suça ilgisi suç davranışının en erken ön-belirleyicilerinden biridir. Eğer “*suç niye çekici gelir?*” sorusuna net yanıtlar verilemezse, suç ortaya çıkar, suç işlendikten sonra müdahale etmek zorunda kalınır. Suç işlendikten sonraki müdahaleler de gecikmiş ve pahalı müdahalelerdir. Oysa kriminoloji, adli psikoloji ve ekonomi alanında çok net ortaya konmuş bir bulgudur ki suç işlenmeden önceki müdahaleler çok daha hesaplıdır. Suç ilgisinin ve riskli davranışların erken fark edilip çalışılması ise hem birey hem toplum için çok daha düşük maliyetli ve çok daha etkilidir. Suç ilgisini çalışmanın toplumsal düzeyde, ceza adalet sisteminde, toplumsal ruh sağlığı çalışmalarındaki yararları şu şekilde açıklanabilir:

Toplumsal düzeyde yararlarına bakıldığında; suç ilgisini anlamak duygusal ihmal, bağlanma sorunları, aidiyet ihtiyacı, kimlik karmaşası vb. risk faktörlerini tanımlama imkânı verir. Bu sayede okullarda, rehabilitasyon kurumlarında önleyici çalışmalar yapılabilir.

Toplumsal ruh sağlığı düzeyinde yararları incelendiğinde; şiddeti “güç göstergesi” gibi sunan müzik ve dizilerin, mafya liderlerinin, suçu başarı ve statü ile eşitleyen kültürün romantizasyon etkisinin sorgulanması toplumsal bilinci suçun çekici değil, yıkıcı olduğu düzeye taşıyacaktır.

Ceza adalet sistemindeki yararlarına bakıldığında; suç ilgisi incelenerek kişiye özgü müdahale programları tasarlanabilir. Çünkü her birey farklı bir neden ile suç işler ve bu sebeplerin her biri farklı müdahale gerektirir. Bu şekilde yapılacak düzenlemeler yeniden suç işleme oranını düşürmesi beklenir bir sonuç olacaktır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde derleme (narrative review) türünde bir literatür taramasıdır. Derleme türündeki literatür taramaları, belirli bir konuda mevcut bilgi birikimini sentezlemeyi, kavramsal çerçeveyi açıklamayı ve araştırma alanındaki eğilimleri görünür kılmayı amaçlar (Grant ve Booth, 2009). Çalışmada ampirik veri toplanmamış, bunun yerine gerçek suç olgusunun medyadaki temsil biçimleri ve suç romantizasyonun psikolojik ve psikodinamik açıklamalarını ele alan mevcut kuramsal ve ampirik çalışmalar incelenmiştir.

2.2. Dahil Etme ve Hariç Tutma Kriterleri

Bu çalışmanın tasarlanmasında dahil etme ve hariç tutma kriterleri belirlenmiştir. Dahil etme kriterlerinde taranan veri tabanları sınırlı tutulmuştur. İlgili literatür, EBSCOhost, TR Dizin, DergiPark, Google Scholar, YÖK Ulusal Tez Merkezi (UTM), ResearchGate gibi veri tabanları üzerinden taranmıştır. Dahil etme kriterlerinde zaman sınırlaması yapılmış, son on yıllık literatür taranmıştır. 2015-2025 yılları arasındaki literatürü taramak için “true crime”, “romanticization of criminals”, “crime romanticization”, “suç romantizasyonu”, “medyada suç” gibi anahtar kelimeler kullanılmıştır. Bu şekilde ulaşılan kaynaklar (makale, kitap, tez) çalışmaya dahil edilmiştir. Elde edilen çalışmalar, araştırmanın kavramsal bütünlüğü doğrultusunda tematik biçimde sınıflandırılarak analiz edilmiştir.

Tarama sürecinde, araştırmanın odak noktasıyla doğrudan ilgisi olmayan çalışmalar hariç tutulmuştur. Buna örnek olarak konu dışı makaleler, erişilemeyen tam metinler, tekrarlayan yayınlar, ön baskılar ve 2015 öncesi yayınlar gösterilebilmektedir. Bu dışlama kriterleri, derlemenin kapsamını netleştirmek ve literatürün kalitesini artırmak amacıyla uygulanmıştır.

2.3. Etik İzin

Bu çalışmada, “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

3. Bulgular

3.1. Suç Romantizasyonunda Medya Temsillerinin Etkisi

Modern yaşamda medya, bireylerin sosyalleşme süreçlerinde iş, aile, okul ve arkadaş çevresi kadar belirleyici bir konumda yer almaktadır (Er ve Sayar, 2018). Medya kuruluşlarının suç ve toplumsal olayları aktarma biçimleri, bireylerin bu olayları nasıl değerlendirdiğini büyük ölçüde şekillendirmektedir (Er ve Sayar, 2018). Bu nedenle radyo, televizyon, gazete ve bilgisayar gibi medya araçları, suçun toplumsal temsili açısından önemli bir rol üstlenmektedir (Farrall vd., 2009: 112).

Farklı disiplinlerde yapılan araştırmalar, bireyleri suça yönelten etkenleri incelemiş ve medya ile suç arasındaki ilişkiye dikkat çekmiştir. Elde edilen bulgular, medyada yer alan suç ve şiddet temsillerinin, bireylerde saldırgan eğilimleri artırabildiğini ortaya koymaktadır (Anderson vd., 2015: 7). Medyada suç içerikli davranışların sunulduğu biçimi, zamanla şiddetin olağan ve kabul edilebilir bir olgu olarak algılanmasına zemin hazırlayabilmektedir (Güleç vd., 2012: 113). Çeşitli medya organlarının toplumsal ve sosyal olaylarla beraber işlenmiş suçları iletme biçimi, kişilerin söz konusu olaylara bakış açısını büyük ölçüde etkilemektedir (Er vd., 2018).

Yeni medya platformlarının çoğalmasıyla birlikte, şiddet ve suçun toplum tarafından algılanış biçimi de değişmiş, şiddet kimi zaman olduğundan daha hafif, sıradan ve gündelik bir durum olarak sunulmaya başlanmıştır (Yumrukuz, 2017: 92). Televizyonun yaygınlığı ve geniş kitlelerce takip edilen haber, dizi, belgesel gibi içeriklerde suç temasına sıkça yer verilmesi, suçun gündelik yaşamın olağan bir parçası olduğu izlenimini yaratmaktadır (Er vd., 2018). Amerika’da yürütülen bir araştırmada, suç algısının toplumun %76’sının gazete ve televizyon gibi medya kaynaklarına dayandığı; yalnızca %22’sinin suça dair doğrudan bir deneyim yaşadığı tespit edilmiştir (Marsh ve Melville, 2009: 117).

Sinema ve televizyon, yıllar içinde farklı türlerin ortaya çıkmasına ve bu türlerin kitle kültüründe geniş yer bulmasına zemin hazırlamıştır. Bu türler arasında özellikle şiddet ve patolojik davranış temalarını merkeze alan yapımların giderek daha görünür hale geldiği dikkat çekmektedir (Fludzinski, 2024). Bu bağlamda, seri katilleri konu alan film ve diziler son dönemde büyük bir ilgi çekmiş, hatta 2017 yılında hastalıklı eğlence olarak da adlandırılan bu içeriklerin 733 milyon doları aşan bir gelir elde ettiği bildirilmiştir (Harrison ve Frederick, 2020: 3768). Bu ekonomik ve kültürel yükseliş, konuya yönelik akademik çalışmaların da artmasına yol açmıştır.

Söz konusu içeriklerin yaygınlaşması, sosyal medya paylaşımlarında belirgin bir çoğalmayı ve suçlulara yönelik hayranlık niteliğinde bir tutumun oluşmasını beraberinde getirmiştir. Örneğin Dahmer/Monster: The Jeffrey Dahmer Story ve Extremely Wicked, Shockingly Evil ve Vile gibi yapımların gösterime girmesi, Jeffrey Dahmer ve Ted Bundy gibi ünlü seri katillerin bazı izleyiciler tarafından olumlu duygularla anılmasına neden olmuştur. Sosyal medya kullanıcılarının bir kısmı, bu kişilere karşı sempati duyduklarını, hatta yaşasalar onlarla iletişim kurmak isteyebileceklerini ifade etmiştir (Comrie, 2022).

Sosyal medya kullanıcıları arasında suç örgütleri, örgüt mensupları ve yandaşları da vardır. Bu kişiler sosyal medyada geniş kitleler ile etkileşime girerek itibar kazandıkları, marka imajı oluşturdıkları ve muhtemel müşterilerine kendilerini tanıttıkları elverişli bir reklam aracı olarak kullanmaktadır (Whittaker, vd., 2020; akt. Kara, 2024).

3.2. Suç Romantizasyonunda Psikolojik Süreçlerin Etkisi

Psikolojik açıklamalar, bazı insanların neden şiddet içerikli suçlara ilgi duyduğunu ve bazı bireylerin neden bu suçları işleyen kişilere karşı duygusal bir çekim geliştirdiğini anlamaya çalışmaktadır. Bu alandaki çalışmalar, ölüm ve acıya yönelik merakın da dahil olduğu oldukça geniş bir yelpazeyi ele almaktadır (Penfold-Mounce, 2016). Bu yaklaşım, seri katillerle ilgili içeriklerin yaygın olmasının, insanın avlanma, ölüm ve acıya duyduğu köklü merakın keşfedilmesine olanak tanımakta olduğunu ileri sürmektedir (Penfold-Mounce, 2016). Örneğin, ölüm, acı ve seri katillere yönelik ilginin bir açıklaması, seri katillerle ilişkilendirilen olağanüstü ve dehşet verici şiddetin bireylerin yoğun duygularını yönlendirebilecek bir odak noktası oluşturmasıdır (Simpson, 2003). Başka bir ifadeyle, seri katiller; iğrenme, korku, hayranlık veya öfke gibi karmaşık duyguların yansıtılabileceği sembolik figürler haline gelebilmektedir.

Bu hayranlığın bir diğer açıklaması ise katilleri anlama arzusudur (Sarteschi, 2016). Bireyler, seri katillerin neden ve hangi süreçlerle vahşi eylemler gerçekleştirdiklerini çözmeye çalışarak bir anlam kurma çabası içinde bulunmaktadır. Özellikle kadınların seri katillere duyduğu ilgi, kimi zaman hayranlık, korku ve öfke gibi duyguların cinsiyete dayalı romantik yansımalarıyla ilişkili olabilmektedir; ancak aynı zamanda rasyonel biçimde açıklanamayan şiddeti anlamaya yönelik zihinsel bir arayış da taşımaktadır. Kadınlar, katillerin çocukluk deneyimlerini ve suç süreçlerini tekrar tekrar inceleyerek şiddeti anlamlandırmaya çalışmaktadır. Ancak seri cinayetler bütünüyle rasyonel olmadığı için yapılan açıklamalar hiçbir zaman tam anlamıyla tatmin edici olmamaktadır. Bu nedenle kişiler, kadınlara yönelik şiddetin kökenine dair yanıt arayışlarını sürdürürken bir belgeselden diğerine geçmekte ve aynı sorgulama döngüsünü yeniden yaşamaktadır (Johnson, 2020).

3.3. Suç Romantizasyonunda Psikodinamik Süreçlerin Etkisi

Suç romantizasyonunu açıklayan psikodinamik süreçler özellikle özdeşim, savunma mekanizmaları ve erken dönem nesne ilişkileri üzerinden açıklanabilir. Özdeşim üzerinden yapılacak açıklamalarda Sandor Ferenczi'nin "*saldırganla özdeşim (identification with the aggressor)*" kuramını

kullanmak yerinde olacaktır. Ferenczi, saldırganla özdeşleşme kavramını, çığır açan “*Confusion of Tongues (Dillerin Karmaşası)*” makalesinde ortaya atmış ve istismara uğrayan çocuğun nasıl donup kaldığı ve duyuşal-düşünsel kapasitesinin elinden alındığı anlatmıştır (Howell, 2014). Travmatik bir biçimde ezilmiş olan çocuk, saldırganın istekleri ve davranışları karşısında adeta hipnotize olmuş şekilde dona kalır ve saldırgan rolüyle amaçlı bir özdeşleşme şeklinde değil, otomatik bir taklit yoluyla özdeşleşir. Bu anlatıdan saldırganla özdeşimin iki aşamalı bir süreç olduğu anlaşılabilir. İlk aşama, travma tarafından tetiklenen ve otomatik olarak meydana gelen bir süreçtir; ikinci aşama ise savunmacı amaçlıdır. Başlangıçta saldırganla özdeşim kendiliğinden, organizmanın hayatta kalmaya yönelik bir tepkisi olarak ortaya çıkar; ancak tekrarlandıkça ve yerleşik hale geldikçe kademeli olarak savunma amaçlı bir süreç hâline dönüşür (Howell, 2014).

Ferenczi (1932)’ye göre bu çocuklar kendilerini fiziksel ve ahlaki olarak çaresiz hissederek. Çünkü yetişkinin ezici gücü ve otoritesi onları adeta dilsiz ve duyularından yoksun bırakabilir. Ancak aynı kaygı, belirli bir eşiğe ulaştığında, çocukları saldırganın iradesine bir otomaton gibi boyun eğmeye zorlar; saldırganın her isteğini sezerek yerine getirmeye yönelir. Kendilerinden bütünüyle vazgeçerek saldırganla özdeşleşirler. Zayıf ve henüz gelişmemiş kişilik, ani bir rahatsızlık karşısında savunmayla değil, kaygı yüklü bir özdeşim ile tepki verir. Kişiliklerinin bir kısmı, muhtemelen çekirdeği, gelişiminde, alloplastik tepki verme yolunu kullanamadığı, yalnızca bir tür taklit yoluyla otoplastik bir şekilde tepki verebildiği bir düzeyde takılıp kalmıştır (Ferenczi, 1932).

Ferenczi’nin ortaya koyduğu “saldırganla özdeşleşme” kavramı, istismar yaşayan kişinin, saldırgandan duyduğu korku ve öfkeyi dönüştürerek onunla aynı konuma geçmeye çalıştığı bir savunma mekanizmasını ifade etmektedir (Frankel, 1998). Bu süreçte birey, edilgen ve savunmasız kalmak yerine, zihinsel olarak saldırganın bakış açısını benimsemeye yönelmekte ve böylece kendini korumaya çalışmaktadır. Bu savunma biçiminin temel amacı, kişinin kaçınılmaz ve tehditkâr bir durum karşısında yaşadığı kapana kısılma ve korku duygusunu azaltmak ve bu duygusal yükü yönetilebilir hâle getirmektir (Frankel, 2002: 101).

Birey, saldırganın ne düşündüğünü ya da ne hissedebileceğini anlayabilmek için onunla zihinsel düzeyde uyum sağlamakta ve bu durum, saldırganın davranışlarını öngörmesine yardımcı olmaktadır (Frankel, 2002: 103). Bu özdeşleşme dinamiğinin karşısında ise kurbanı suçlama eğilimi bulunmaktadır. Bazı bireyler hem saldırganla özdeşleşme hem de kurbanı değersizleştirme gibi çift yönlü savunma mekanizmalarını kullanarak hayatta kalma şanslarını artırdıklarını düşünmekte ve çoğu zaman bu süreç saldırganı boyun eğmeyi ve mağduru küçümsemeyi içermektedir (Frankel, 2002).

Erken dönem anne-bebek etkileşimlerini anlamlandırmak için en açıklayıcı çerçeveyi sunan kuram ise nesne ilişkileri kuramı olacaktır. Nesne ilişkileri kuramcıları, bireyin içsel nesne ilişkilerini erken dönem anne-bebek etkileşimlerine dayandırmaktadır. Erken çocuklukta kurulan bu ilişkiler, psikolojik yapının temel taşı oluşturmakta ve ilerleyen dönemlerde yaşanan çatışmalar ile aktarım süreçlerinin zeminini hazırlamaktadır (Kernberg, 2004). Kuramın öncüsü kabul edilen Melanie Klein, “nesne ilişkileri” kavramını ilk kez literatüre kazandıran kişidir (Klein, 1946). Klein’in yaklaşımı, bebeğin içsel çatışmalarına, saldırgan dürtülerine ve yok edilme ya da zarar görme gibi ilkel kaygılarına karşı geliştirdiği savunma mekanizmalarına odaklanmaktadır. Freud’un dürtü kuramından beslenmekte olan nesne ilişkileri kuramı, Winnicott, Jacobson, Mahler ve Fairbairn gibi birçok teorisyen tarafından farklı yönleriyle genişletilmiştir (Kernberg, 1985).

Klein, insan kişiliğinin temelini anne ile bebek arasındaki bağda şekillendiğini ve bireyin ilerleyen yaşamındaki olumlu ya da olumsuz davranış örüntülerinin bu ilk ilişki biçimine göre belirlendiğini öne sürmektedir. “Nesne ilişkileri” kavramı, bir “ben”in, bir “nesne”, yani anne ya da

öteki olmaksızın gelişmesinin mümkün olamayacağını ortaya koymaktadır. Bu ilk nesneyle kurulan ilişkinin niteliği, bireyin iç dünyasında güvenli ya da kırılgan bir yapı oluşturmakta; bu yapı, kişilik örgütlenmesinin ve kendilik gelişiminin yönünü belirlemektedir. Nesne ilişkileri kuramı, bireyin yalnızca içsel süreçlerle değil, erken dönemden itibaren kurduğu ilişkiler aracılığıyla psikolojik bütünlüğünü inşa ettiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda nesne, bireyi içe kapanmaktan alıkoyan ve onu dış dünyaya yönlendiren bir referans noktası işlevi görmektedir (İlhan, 2023).

İnsanın daha doğmadan, anne rahminde semiyotik bir deneyim alanına sahip olması, benlik oluşumunun baştan itibaren ötekiyle kurulan ilişki üzerinden şekillendiğini göstermektedir. Bebek, kendisinden ayrı fakat yaşamsal olarak bağımlı olduğu bir nesneyle kurduğu ilişkiyi içselleştirerek hem bedensel hem de ruhsal gelişimini başlatmaktadır. Temel ihtiyaçların anne aracılığıyla karşılanması, annenin yokluğunda ise emzik, battaniye ya da oyuncak gibi geçiş nesneleriyle kurulan bağın devreye girmesi, nesne ilişkisinin sürekliliğini ortaya koymaktadır. Anne memesiyle başlayan bu etkileşim örüntüsü, zamanla farklı nesneler aracılığıyla genişlemekte ve bireyin ileriki yaşamındaki duygusal ve davranışsal yapılanmanın zeminini oluşturmaktadır (Winnicott, 1971).

Klein, bebeklik dönemine ait duygulanımların, fantezilerin ve deneyimlerin zihinsel yaşamda silinmeyen izler bıraktığını ileri sürmektedir. Bu izler zamanla bastırılabilir; ancak bütünüyle ortadan kalkmamakta ve bireyin duygusal ve düşünsel süreçleri üzerinde etkisini sürdürmektedir (Klein, 2012: 219). Nesne ilişkileri kuramı, özellikle ödipal öncesi dönemde yaşanan ilişkisel deneyimlerin, bireyin hem dış dünyayla hem de kendi içsel ötekisiyle kurduğu ilişkinin temelini oluşturduğunu savunmaktadır. Bu süreçte içsel ve dışsal nesneler arasındaki gerilim, bireyin psikik çatışmalarının merkezinde yer almaktadır. İç ve dış dünyadaki ötekinin karşılaşma anı, Jung'un "gölge" arketipiyle kavramsal bir paralellik taşımaktadır (Fordham, 2011: 64-67).

Klein, bireyin içsel dünyasında yer alan bu karanlık yönün temellerinin, bebeklik döneminde arzu edilen nesnenin başka birine ait olabileceğinin fark edilmesiyle atıldığını belirtmektedir. Bu farkındalık, erken dönemde kıskançlık, haset ve saldırgan dürtülerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır (İlhan, 2023). Klein'a göre, bireyin bu ilkel duygulanımlarla baş edebilmek amacıyla geliştirdiği savunma mekanizmalarından biri yansıtma özdeşleşimidir. Yansıtma özdeşleşim, bebeğin tolere edemediği olumsuz yönlerini anneye yansıtması ve bu yolla annenin davranışlarını kendi ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirmeye çalışması anlamına gelmektedir (akt. Göka vd, 2006: 48).

Bu kuramsal çerçeve, suç romantizasyonu olgusunu anlamlandırmak için açıklayıcı bir zemin sunmaktadır. Suç romantizasyonunda suçlu figür, güç, kontrol ve dokunulmazlık özellikleriyle idealize edilmekte; buna karşılık mağdur figür edilgen ve güçsüz bir konumda temsil edilmektedir. Bu temsil biçimi, bireyin kendi kırılgan ve incinmiş benlik yönleriyle yüzleşmekten kaçınmasına olanak tanımaktadır. Kişi, güçsüz olanla özdeşim kurmak yerine güçlü olanın tarafında konumlanarak içsel çatışmalarına karşı bir savunma geliştirmektedir.

Nesne ilişkileri perspektifinden bakıldığında, suçlu figürle kurulan bu özdeşim, erken dönemde yaşanan ambivalans duygulanımların yetişkinlikteki bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Bebek, bir yandan hayatta kalabilmek için ihtiyaç duyduğu, diğer yandan ise ondan ayrılma kaygısı yaşadığı anneye karşı sevgi ve öfkeyi bir arada barındıran duygular geliştirmektedir (Klein, 2012). Bu erken dönem çatışmalar, bireyin ileriki yaşamındaki nesne ilişkilerinin ve benlik örgütlenmesinin temelini oluşturmaktadır (İlhan, 2023).

Bu bağlamda suçlu figürün idealize edilmesi, bireyin kendi içinde taşıdığı zayıflık, bağımlılık ve yetersizlik temalarını dışsal bir nesneye yansıtmasıyla ilişkilendirilebilir. Suçlu figür, yansıtma özdeşleşim aracılığıyla güç, denetim ve dokunulmazlık fantezileriyle donatılmakta; birey bu figür

üzerinden psikolojik bir tamir girişiminde bulunmaktadır. Dolayısıyla suç romantizasyonu, yalnızca suçun estetikleştirilmesi değil; aynı zamanda bireyin içsel bölünmüşlüğüne onarmaya yönelik bir savunma düzenlemesi olarak işlev görmektedir. Bu süreçte suçlu figür, incinmez ve etkilenmez bir ideal benliğin temsilcisi hâline gelmekte; birey ise kendi kırılğan benlik yönlerinden uzaklaşarak bu idealizasyon aracılığıyla geçici bir bütünlük duygusu elde etmektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma, suç romantizasyonu olgusunu medya temsilleri, psikolojik süreçler ve psikodinamik süreçler üzerinden inceleyerek bireylerin gerçek suç anlatılarına yönelik ilgisinin ardında yer alan çok yönlü dinamikleri görünür kılmaktadır. Elde edilen bulgular, suçun yalnızca toplumsal düzenin ihlaline işaret eden hukuksal bir kavram olmadığını, aynı zamanda bireylerin merak, duygulanım ve kimlik oluşturma süreçleriyle ilişkili karmaşık bir psikolojik olgu olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda suç, bireylerin korku, güç, ölüm ve zarar görme gibi yoğun duygularla temas edebildiği bir sembolik alan oluşturmaktadır.

Medya temsilleri, suçun sunuluş biçimini belirleyerek bireylerin suç algısını dikkat çekici biçimde şekillendirmektedir. Gerçek suç temalı belgeseller, dizi ve filmler, suçluyu yalnızca haber niteliği taşıyan bir figür olmaktan çıkarıp duygusal bağ kurulabilen bir karaktere dönüştürebilmektedir. Bu durum, özellikle seri katiller gibi uç davranışlar sergileyen figürlerin bazı izleyiciler tarafından çekici, etkileyici veya anlaşılması gereken özel kişiler olarak değerlendirilmesine zemin hazırlamaktadır.

Psikolojik süreçler, bireylerin suç ve şiddet temalı içeriklere neden yöneldiğini açıklamak açısından önem taşımaktadır. İnsan doğasına içkin olan ölüm, tehlike ve yasaklı olana yönelik merak, suç anlatılarını yoğun duygulanımın düzenlenebildiği bir alan haline getirmektedir. Bireyler, suç figürlerini kimi zaman korku, öfke ve hayranlık gibi karşıt duyguların aynı anda hissedilebildiği bir nesne olarak deneyimlemekte ve bu durum suç anlatılarını duygusal anlamda çekici kılmaktadır.

Psikodinamik açıklamalar ise suç romantizasyonunun yalnızca dışsal uyaranlar sonucu ortaya çıkan bir ilgi olmadığını, bireyin benlik yapılanması ve travmatik deneyimleriyle de ilişkili olabileceğini göstermektedir. Ferenczi'nin saldırganla özdeşim kavramı, bireyin çaresizlik karşısında kontrol duygusunu yeniden tesis edebilmek amacıyla güç konumundaki figürle özdeşleşme eğilimini açıklamaktadır. Bu açıdan suç figürüne yönelik ilgi, bazı bireylerde içsel çatışmaların, yarım kalmış duygusal ihtiyaçların ve savunma mekanizmalarının bir ifadesi olabilmektedir.

Bu çalışma, suç romantizasyonunun çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Medya, bireylerin suç olgusunu algılama biçimlerini şekillendirmekte; psikolojik süreçler, suçun birey açısından neden ilgi çekici hale geldiğini açıklamakta; psikodinamik süreçler ise bu ilginin duygusal ve bilinçdışı yönlerine işaret etmektedir. Dolayısıyla suç romantizasyonu, bireysel ve toplumsal düzeyde ele alınması gereken bir psikososyal olgu olarak değerlendirilmektedir.

Derleme niteliğine sahip olması nedeniyle bulgular, doğrudan gözlem ya da ampirik veri toplama sürecine değil, mevcut literatürün yorumlanmasına dayanmaktadır. Bu durum, suç romantizasyonunun bireylerin kişisel deneyimlerinde nasıl şekillendiğine ilişkin daha derin ve nitel verilere ulaşmayı sınırlı hale getirmektedir. Ayrıca literatür taramasının belirli veri tabanları ile 2015-2025 yılları arasındaki yayınlarla sınırlandırılması, konunun tarihsel ve kültürel değişkenlikler içindeki seyrinin daha geniş bir çerçevede değerlendirilmesini kısıtlamaktadır. Dolayısıyla elde edilen sonuçlar, mevcut akademik birikimin sunduğu perspektiflerle sınırlı olarak yorumlanmalıdır.

Gelecekteki araştırmalarda suç romantizasyonunun ampirik olarak incelenmesi, özellikle travma öyküsü, bağlanma biçimleri ve duygusal düzenleme stratejileri gibi değişkenler üzerinden değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Medyada suç temsillerinin eleştirel biçimde tartışılması ve medya okuryazarlığı programlarının yaygınlaştırılması, suçun çekiciliştirilmesinin toplumsal etkilerini azaltma potansiyeli taşımaktadır. Klinik uygulamalarda ise suç figürlerine yönelik yoğun ilginin bir savunma mekanizması olarak işlev görüp görmediğinin değerlendirilmesi, terapötik süreç açısından yol gösterici olmaktadır.

Kaynakça

- Anderson, C. A., Bushman, B. J., Donnerstein, E., Hummer, T. A. ve Warburton, W. (2015). SPSSI Research Summary on Media Violence. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 15(1), 4-19.
- Burger, P. (2016, 24 Ağustos). The Bloody History of The True Crime Genre. *JSTOR Daily*. <https://daily.jstor.org/bloody-history-of-true-crime-genre/>
- Burkay, S. (2008). Suç Teorileri ve Suç Olgusu [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi]. *Selçuk Üniversitesi*.
- Comrie, S. (2022). TikTokers Called for Bizarre Fan-Made Jeffrey Dahmer Edits From Netflix Series. *Dexerto*.
- Er, T., Elmas, A. ve Sayar, G. H. (2018). Suç ve Medya. *Etkileşim*, (2), 56-68.
- Farrall, S., Bottoms, A. ve Shapland, J. (2010). Social Structures and Desistance from Crime. *European Journal of Criminology*, 7(6), 546-570.
- Ferenczi, S. (1932). Confusion of Tongues Between Adults and The Child: The Language of Tenderness and of Passion. *Final Contributions to The Problems and Methods Of Psychoanalysis*. Basic Books, New York.
- Fludzinski, N. (2024). *Deadly Obsession: Glorified Serial Killers in Modern Media* (Çalışma raporu). SSRN. <https://ssrn.com/abstract=4836529>
- Frankel, J. B. (1998). Ferenczi's Trauma Theory. *The American Journal of Psychoanalysis*, 58(1), 41-61.
- Frankel, J. (2002). Exploring Ferenczi's Concept of Identification with The Aggressor: Its Role İn Trauma, Everyday Life, and The Therapeutic Relationship. *Psychoanalytic Dialogues*, 12(1), 101-139.
- Grant, M. J. ve Booth, A. (2009). A Typology of Reviews: An Analysis Of 14 Review Types and Associated Methodologies. *Health Information & Libraries Journal*, 26(2), 91-108. <https://doi.org/10.1111/j.1471-1842.2009.00848.x>
- Güleç, H., Topaloğlu, M., Ünsal, D. ve Altıntaş, M. (2012). Bir Kısır Döngü Olarak Şiddet. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4(1), 112-137.
- Harrison, M. A. ve Frederick, E. J. (2020). Interested in Serial Killers? Morbid Curiosity in College Students. *Current Psychology*, 41(6), 3768-3777.
- Howell, E. F. (2014) Ferenczi's Concept Of Identification with The Aggressor: Understanding Dissociative Structure with Interacting Victim and Abuser Self-States. *Am J Psychoanal*, 74(1):48-59. <https://doi.org/10.1057/ajp.2013.40>
- İlhan, N. (2023). Melanie Klein'in Nesne İlişkileri Kuramına Göre John Steinbeck'in Cennetin Doğuşu İsimli Romanını İnceleme. *Edebi Eleştiri Dergisi*, 7(2), 501-521.
- Johnson, E. R. (2020). The Romanticization of Violent Male Offenders: How Trauma and Internalized Sexism Can Explain Women's Fascination with Serial Killers [Yüksek Lisans Tezi, John Jay College of Criminal Justice, *The City University of New York*]. CUNY Academic Works. https://academicworks.cuny.edu/jj_etds/161/
- Kara, M. (2024). Suç Örgütlerinin Sosyal Medyayı Bir Özendirme Aracı Olarak Kullanması: Basına Yansıyan Haberler Eşliğinde Bir İnceleme. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 8(3), 510-536.
- Marsh, I. ve Melville, G. (2009). *Crime, Justice and The Media*. Routledge.
- Penfold-Mounce, R. (2016). Corpses, Popular Culture, and Forensic Science: Public Obsession with Death. *Mortality*, 21(1), 19-35. <https://doi.org/10.1080/13576275.2015.1026887>

- Sarteschi, C. M. (2016). Public Interest in Mass and Serial Murder. İçinde *Mass and Serial Murder in America* (ss. 5-15). Springer Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-44281-5_2
- Siegel, L. J. ve Senna, J. J. (1981). *Juvenile Delinquency*. West Publication Company.
- Simpson, P. L. (2003). America's Scariest home Videos: Serial Killers and Reality Television. *PostScript*, 22(2), 103.
- Whittaker, A., Densley, J. ve Moser, K. S. (2020). No Two Gangs are Alike: The Digital Divide in Street Gangs' Differential Adaptations to Social Media. *Computers In Human Behavior*, 110, 1 - 9.
- Yumrukuz, Ö. (2017). Şiddete Karşı Duyarsızlaşma ve Sosyal Medya İlişkisi Üzerine Bir İnceleme. *Marmara İletişim Dergisi*, 28, 89-106.